

Jaarverslag 2019

Limburgse Stichting Autisme
Donkweg 49
3520 Zonhoven

0. Inhoudstafel

0. Inhoudstafel	3
1. Erkenningen	4
2. Wat is autisme?	4
3. Doelstellingen	4
4. Globale Individuele Ondersteuning	5
5. Liga Autisme Vlaanderen	5
6. Tevredenheid in thuisbegeleiding	8
7. RTH 2019 in cijfers	9
8. Personeelsoverzicht	11
9. Woonopvang Residentie Vijverplein	11
10. Personeelsoverzicht Residentie Vijverplein	12
11. BrASSerie De Kapelanij	12

1. Erkenning in 2019

Erkenning RTH op 01.01.19	1906,38 punten
Uitbreiding RTH op 01.09.19	24,54 punten
Uitbreiding RTH GIO op 01.10.19	145 punten
Werkingsgebied	Limburg
Doelgroep	Autisme Spectrum Stoornis
Zorggebonden punten als VZA	665,75 punten

2. Wat is autisme?

Autisme is een aangeboren en levenslange stoornis in de ontwikkeling en zorgt voor problemen op vlak van communicatie, sociale relaties en soepel denken en handelen. Autisme heeft een neurobiologische basis en een op gedragscriteria gebaseerde diagnose. De kern is voor iedereen hetzelfde.

Inkomende sensorische prikkels worden in de hersenen op een andere manier verwerkt waardoor mensen met autisme anders naar de wereld om zich heen kijken. Ze zijn eerder gefocust op details en houden minder rekening met hun (sociale) omgeving. Vaak begrijpen ze hetgeen wordt gezegd op een andere manier. Bovendien kunnen mensen met autisme zich moeilijker uitdrukken en is hun communicatie veelal oppervlakkig. Daarnaast verlopen de relaties met anderen vaak moeizaam, stroef of vreemd. Tenslotte zijn mensen met autisme vaak niet flexibel waardoor ze zich moeilijk kunnen aanpassen aan nieuwe situaties. Daardoor hebben ze moeite met veranderingen en hebben ze vaak eenzijdige interesses. Autisme kan zich uiten op zeer verschillende manieren.

Autisme is een levenslange, vaak onzichtbare, handicap die invloed heeft op alle levensgebieden in alle levensfasen. Naar schatting 1 % tot 1,6 % van de bevolking kampt met een vorm van autisme. Mannen zijn ongeveer vier keer vaker getroffen dan vrouwen.

3. Doelstellingen

Thuisbegeleiding is een mobiele en/of ambulante vorm van hulpverlening waarbij de begeleiding grotendeels binnen het gezin, in de thuissituatie zelf plaatsvindt. Thuisbegeleiding van LSA richt zich zowel naar (jonge) kinderen, jongeren als volwassenen met een autisme spectrum stoornis, mogelijks met bijkomend een andere beperking/problematiek.

Thuisbegeleiding bij kinderen en jongeren wil in de eerste plaats opvoedingsbijstand aan de ouders verlenen en hen bijstaan in de omgang met hun zoon of dochter met autisme, rekening houdend met de mogelijkheden en beperkingen, zowel van de cliënt als zijn omgeving. De inhoud van de begeleiding kan gaan over zowel specifieke problemen die te maken hebben met het autisme zoals tekorten in communicatie, sociale relaties, soepel denken en handelen als over niet-specifieke problemen zoals

gedrag-, slaap-, eet- of zindelijkheidsproblemen. Verder is er naast aandacht voor de ouders en de cliënt, ook ondersteuning van de "brusjes" (broers of zussen), en het ruimere netwerk.

Daarnaast begeleiden we ook volwassen personen met ASS, die al dan niet zelfstandig wonen. Ook hier kan zowel de persoon zelf als zijn ruimere omgeving, ouders en familie, werk of opleiding, relaties en vrienden, budgetbeheer, vrijetijdsbesteding, persoonlijke toekomst, verwerking van diagnose,... aan bod komen. De bedoeling is met de minst ingrijpende maatregel te komen tot een zo harmonisch mogelijke leefsituatie. De klemtoon ligt steeds op het versterken van de persoon met autisme en zijn netwerk zodat op termijn professionele begeleiding niet langer nodig is.

LSA biedt een sterk gespecialiseerde hulpverlening en begeleiding rondom autisme, zonder voorbij te gaan aan het emancipatorische gedachtegoed. Het opzet van de thuisbegeleid(st)er is om zichzelf overbodig te maken door ouders of de cliënt zelf de aan het autisme gerelateerde problemen te leren oplossen. Bedoeling is om hen voldoende inzicht in de autismeproblematiek te geven en handvatten aan te bieden zodat zij in de toekomst nieuwe problemen zelfstandig kunnen oplossen. Thuisbegeleiding is immers tijdelijk van aard.

Naast de individuele thuisbegeleiding kan er ook een beroep gedaan worden op groepsbegeleidingen of op bezoekouders.

4. Globale Individuele Ondersteuning (GIO)

Sinds oktober 2019 mag LSA een nieuwe functie binnen de rechtstreeks toegankelijke hulp aanbieden, nl. Globale Individuele Ondersteuning of kortweg GIO. GIO is een ondersteuningspakket voor baby's, peuters en kleuters met (een vermoeden van) autisme in de kinderopvang en het onderwijs. Ook in het eerste leerjaar kan een kind nog gebruik maken van GIO.

De ondersteuning is bedoeld voor de direct betrokkenen zoals (kleuter)onderwijzers en begeleiders in de kinderopvang. Dit aanbod is gericht op de praktijk, wat inhoudt dat de GIO-begeleid(st)er samen met de (kleuter)onderwijzer, zorgleerkracht of begeleider in de kinderopvang zoekt naar oplossingen, aangepaste communicatie en ontwikkelingskansen in dagelijks terugkerende situaties. Ieder doet dat vanuit zijn eigen deskundigheid en in nauwe samenwerking met de ouders en eventuele andere betrokken partijen zoals het CLB, de inclusiecoach, het ondersteuningsnetwerk of het revalidatiecentrum.

De bedoeling van de ondersteuning is de deelname van kinderen met autisme aan het gewoon onderwijs en de gewone kinderopvang beter mogelijk te maken. Een volledig traject bestaat uit 30u ondersteuning ter plaatse.

Vanaf oktober 2019 werden er 9 trajecten opgestart. Voor 2020 heeft LSA capaciteit gekregen om 36 volledige trajecten van 30u te organiseren. De kans is groot dat ook hier de vraag het aanbod ruimschoots zal overtreffen.

5. Liga Autisme Vlaanderen

Op 1 oktober 2017 richtten de vier Vlaamse thuisbegeleidingsdiensten autisme de Liga Autisme Vlaanderen op. Hiermee bundelen de diensten de krachten; enerzijds om het belang van autismspecifieke hulpverlening in Vlaanderen te blijven onderstrepen en anderzijds om samen vorm te

geven aan een aantal Vlaamse autismespecifieke projecten. De projecten van de Liga Autisme Vlaanderen hebben een vernieuwend en/of ondersteunend karakter en zijn vaak omwille van workload niet haalbaar voor één organisatie. In die zin brengt de oprichting van de Liga Autisme Vlaanderen ook een efficiëntiewinst met zich mee voor de vier diensten.

Projecten in 2019

Zomerkampen

De Liga Autisme Vlaanderen organiseerde in 2019 vier zomerkampen, in samenwerking met twee partners uit het erkend jeugdwerk: Jonge Helden en Afya. Er namen in totaal 35 kinderen (10 - 12 jaar) en 35 jongeren (13 - 15 jaar) deel aan onze kampen, begeleid door 14 thuisbegeleiders en 20 animatoren. Onze kampen richten zich uitsluitend tot kinderen en jongeren met autisme en een normale begaafdheid en zijn uitgesproken autismevriendelijk. Dit vertaalt zich in kleine kampgroepen (max. 20 deelnemers), werken met subgroepjes voor activiteiten, individuele of kleine slaapkamers, een grote begeleidersgroep, opleiding rondom autisme voor alle begeleiders, individuele aanpassingen op maat van elk kind, een huisbezoek voorafgaand aan het kamp, enz. Door samen te werken met een partner uit het jeugdwerk, slagen we erin een kampgebeuren te realiseren dat nauw aansluit bij de aantrekkelijke inhoud van een regulier kampaanbod, maar met specifieke aandacht voor het autismevriendelijke. Daarnaast geloven we erin dat we dankzij de organisatie van autismespecifieke kampen ook de andere (inclusieve) kampen van onze reguliere partner kunnen 'besmetten' in het autismevriendelijk zijn, zowel via bepaalde beleidskeuzes als via de houding van de animatoren zelf.

Deelname aan de kampen werd geregistreerd als RTH-dagopvang en -verblijf en telde voor 1,86 personeelspunten per deelnemer. Dit betekent dat voor alle kampen samen in totaal 130,2 personeelspunten werden ingezet.

Chathulp

Na een pilootproject rondom chathulpverlening in 2018 ging de Liga Autisme Vlaanderen op 28 januari 2019 van start met de Autisme Chat: een chatkanaal voor mensen met autisme en hun directe netwerk. Intussen vormt de Autisme Chat een wezenlijk onderdeel van ons hulpverleningsaanbod. Je leest er alles over verder in dit jaarverslag.

BrussenkASSt

De aanwezigheid van een kind met een autisme in het gezin heeft een belangrijke impact op de naaste familieleden. In de eerste plaats op de ouders, maar zeker ook op de broers en zussen. Het autisme heeft een invloed op de band tussen brussen, op de identiteitsontwikkeling en het dagelijkse leven. Al te vaak blijft deze realiteit verborgen en wordt er te weinig steun verleend aan broers en zussen.

Reeds vele jaren werd door onze thuisbegeleidingsdiensten geïnvesteerd in de ondersteuning van broers en zussen van kinderen en jongeren met autisme. De methodieken die hiervoor uitgewerkt werden, bleven echter vaak binnen de muren van de provinciale thuisbegeleidingsdienst.

Met de steun van de Koning Boudewijnstichting bundelde de Liga Autisme Vlaanderen afgelopen jaar deze methodieken om met broers en zussen aan de slag te gaan in de brussenkASSt. Het gaat hierbij enerzijds om brussencursussen en -activiteiten en anderzijds om methodieken om individueel in gesprek te gaan met een broer of zus. Dit laatste wordt gebundeld in *een brusvalies* die elke thuisbegeleid(st)er kan meenemen op huisbezoek. De brusvalies wordt geïllustreerd door Mark Borgions en zal in 2020 beschikbaar zijn.

Tot slot werden in het kader van brussenondersteuning infosessies ontwikkeld voor organisaties, ouders en volwassen brussen. Op die manier willen we ons steentje bijdragen aan een omgeving die meer oog heeft voor het welzijn van de brus.

Documentaires

Meebouwen aan een autismevriendelijk Vlaanderen behoort tot de kerntaak van de Liga Autisme Vlaanderen. Waar we kunnen zetten we onze schouders onder het sensibiliseren en informeren van de omgeving. We doen dit via outreach, ouder- en brussencursussen, de provinciale documentatiecentra, enz. In 2019 lanceerden we “De Wereld in Mijn Hoofd” (Productiehuis Sylvester), een documentaire met daarin een portret van 3 kinderen met autisme. In het verlengde van de documentaire ontwikkelden we een brochure, een online vormingspakket en een infosessie. Op 24 mei 2019 ging de documentaire in première in Wilrijk. Erna volgden diverse toonmomenten waarop we in totaal bijna 1500 bezoekers mochten verwelkomen!

Na “De Wereld in Mijn Hoofd” werd in 2019 van start gegaan met een tweede filmproject, Radio Felix. Deze korte kinderdocumentaire zal in 2020 in première gaan en zal eveneens vertoond worden op Ketnet.

tSCHAP

Van bij de start heeft de Liga Autisme Vlaanderen gewerkt aan de ontwikkeling van een intern kennisplatform, genaamd tSCHAP. Via dit platform kunnen de medewerkers van alle thuisbegeleidingsdiensten makkelijk hun knowhow delen. In 2019 werden naast materialen in functie van infosessies ook visieteksten, cursussen, brussenmethodieken en wetenschappelijke inzichten gedeeld. Eind 2019 bevatte tSCHAP bijna 300 documenten ter ondersteuning van de inhoudelijke werking van de thuisbegeleidingsdiensten.

Brug met de wetenschap

De thuisbegeleidingsdiensten autisme zetten met de oprichting van de Liga Autisme Vlaanderen hun keuze voor een uitgesproken specialisering en expertise rondom autisme nog meer in de verf. Dankzij het bundelen van krachten en middelen, kon de Liga Autisme Vlaanderen in februari 2019 overgaan tot de aanwerving van een wetenschappelijk medewerker, dr. Chloë Bontinck. Het is de taak van onze wetenschappelijk medewerker om de brug te slaan tussen de praktijk van thuisbegeleiding en de wetenschap. Dit gebeurt enerzijds door het versterken van de autismspecifieke kennis van de thuisbegeleid(st)ers en anderzijds door mee te werken aan

praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek rondom autisme. Een voorbeeld van dit laatste is het onderzoek rond Globale Individuele Ondersteuning dat in 2019 werd opgestart in samenwerking met de Academische Werkplaats Autisme.

Wat brengt de toekomst?

De meeste projecten uit 2019 zullen in de toekomst verdergezet en/of uitgebreid worden, zoals de zomerkampen, de Autisme Chat en tSCHAP. Daarnaast werd in 2019 begin gemaakt met een aantal nieuwe projecten die in 2020 hun uitvoering zullen kennen. We denken hierbij aan een inleefpakket voor kinderen in het verlengde van Radio Felix, de organisatie van een avonturenkamp i.s.m. Sport Vlaanderen, de publicatie van de brusvalies en de implementatie van blended chathulp in alle thuisbegeleidingsdiensten.

De Liga Autisme Vlaanderen heeft de afgelopen 2 jaar de schouders gezet onder verschillende projecten die autismevriendelijkheid centraal stellen. Dat het bundelen van krachten en samenwerken met gelijkgestemde organisaties nieuwe deuren opent, staat buiten kijf. We kijken verwachtingsvol de toekomst tegemoet en kijken ernaar uit nóg meer nieuwe deuren te openen richting een autismevriendelijk Vlaanderen!

6. Tevredenheid in thuisbegeleiding

Na afronding van de begeleiding ontvangen de gezinnen een (anonieme) bevraging die ze aan de dienst kunnen terugsturen. Het antwoord wordt gegeven op een 10-puntenschaal waarbij 0 staat voor helemaal niet tevreden en 10 voor perfect tevreden.

Resultaten voor het werkjaar 2019 (*Bij gezinnen waar de begeleiding is afgesloten in 2019*):

N (=opgestuurde vragenlijsten)= 302

n (=terug ontvangen vragenlijsten)= 72

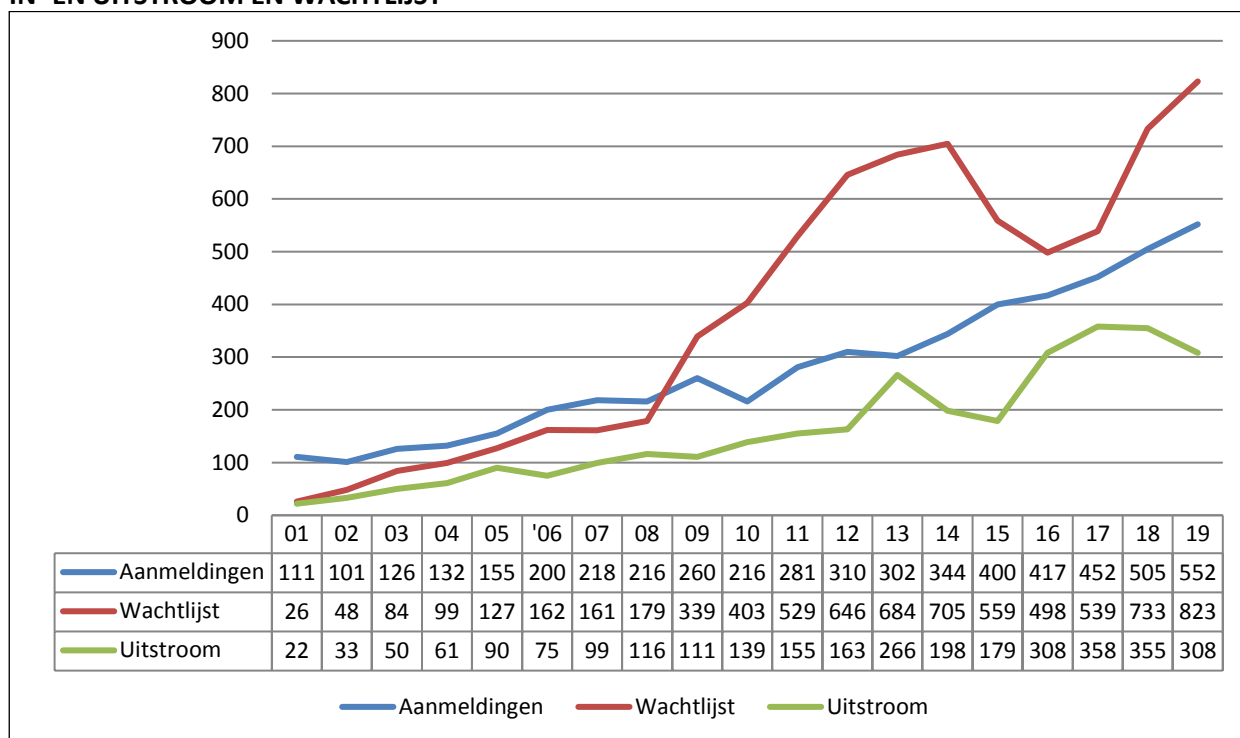
Responsgraad = 24%

Algemene tevredenheid = 8,80/10

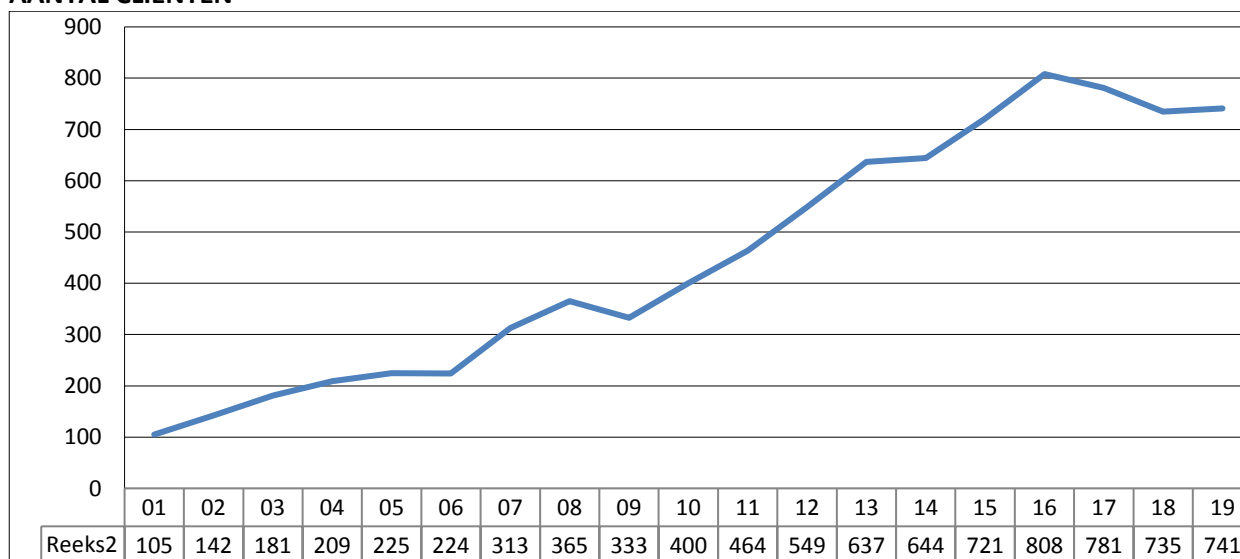

7. RTH 2019 in cijfers

IN- EN UITSTROOM EN WACHTLIJST

AANTAL CLIENTEN

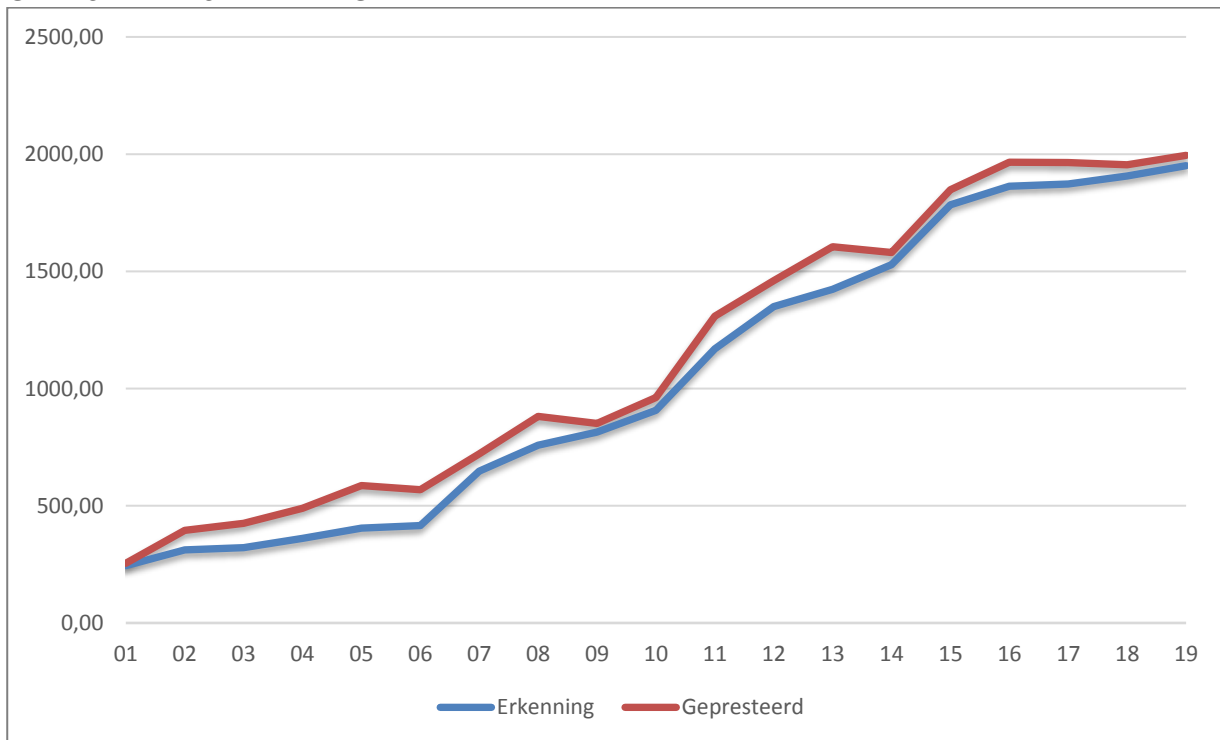
TURNOVER VAN CLIENTEN

	0-6j	6-18j	18-65j	TOT
Aantal cliënten opgestart in 2019	92	219	51	362
Aantal cliënten afgerond in 2019	49	230	29	308
Totaal aantal cliënten in begeleiding 2019	154	483	104	741

PUNTEN INGEZET VOLGENS FUNCTIE

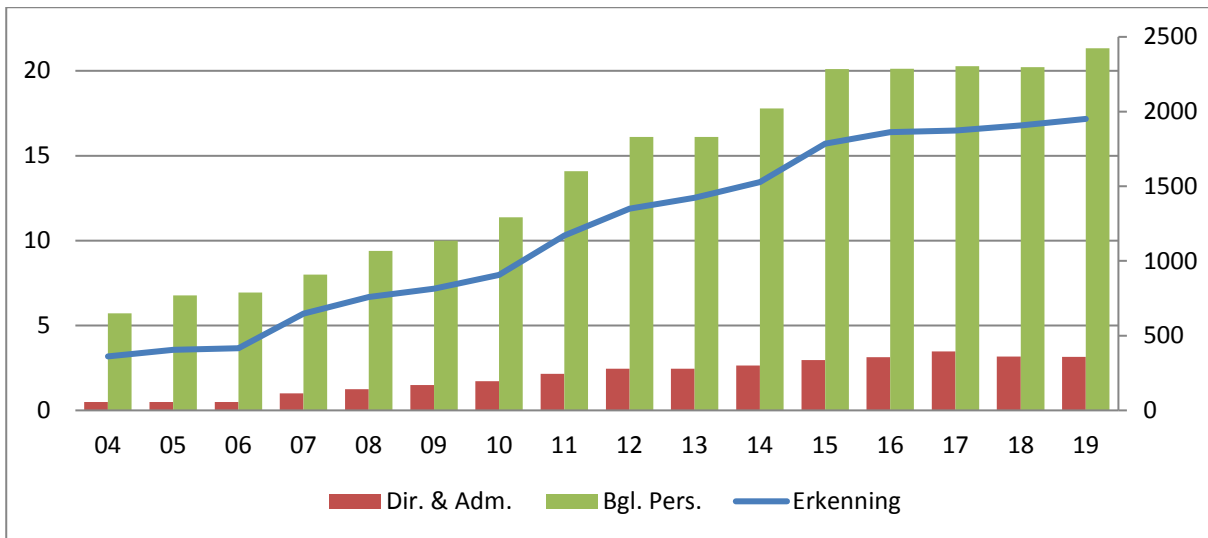
	Punten
Mobiel	1481,24
Ambulant	197,22
Groepsbegeleiding	216,54
GIO	16,26
Outreach	25,80
Dagopvang	38,45
Verblijf	19,37
Totaal	1994,88
% erkenning RTH	102,26%

GEPRESTEERD VS ERKENNING

8. Personeelsoverzicht RTH

Om onze erkenning te realiseren beschikken we over volgende personeelsequipe uitgedrukt in full-time equivalenten (in vergelijking tot voorgaande jaren):

Het begeleidend personeel bestaat uit 8 licentiaten/masters PPW en 22 graduatens/ bachelors PPW. De administratie wordt verzorgd door 4 deeltijdse personeelsleden, er is 1 persoon voor de logistieke taken (beiden gepoold met respectievelijk DAB en DAB/DPA). De directie bestaat uit 3 deeltijdse teamcoördinatoren en 1 directeur.

9. Residentie Vijverplein

LSA heeft in het centrum van Zutendaal een woonopvang gerealiseerd voor volwassen personen met een Autisme Spectrum Stoornis, die geen aangepaste ondersteuning vinden en zich niet zelfstandig kunnen handhaven. De woonopvang

opende zijn deuren in oktober 2013. Momenteel worden er 16 cliënten opgevangen. Er zijn in totaal 17 studio's voorzien.

Er wordt een continu bereikbare dienstverlening en permanentie (24/7) aangeboden, eventueel in

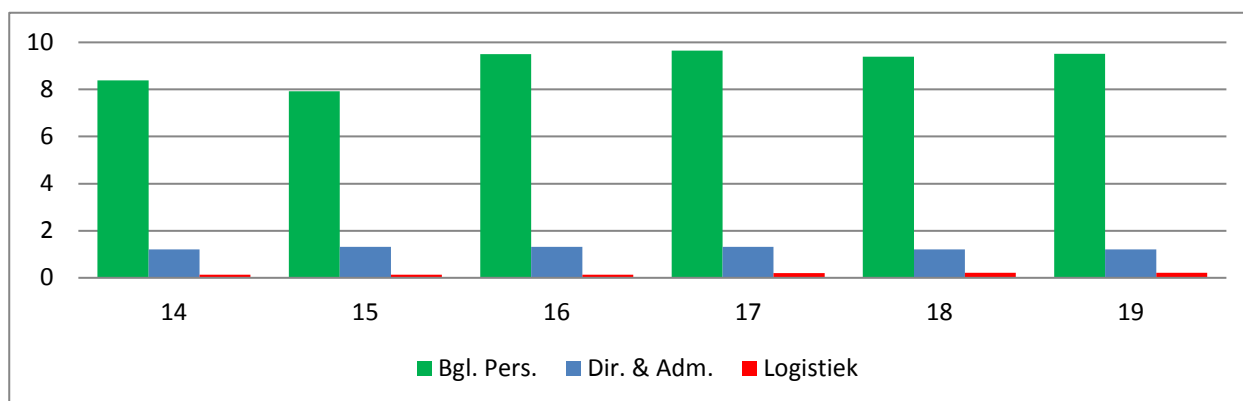

samenwerking met andere voorzieningen of welzijnsvoorzieningen.

Bewoners die niet tewerkgesteld zijn of geen andere zinvolle dagbesteding hebben, kunnen gebruik maken van ons intern dagbestedingsaanbod. Ook in de naastgelegen brASSerie "De Kapelanij" kunnen zij ingeschakeld worden. Externe cliënten kunnen eveneens van dit aanbod gebruik maken.

10. Personeelsoverzicht Residentie Vijverplein

Ter ondersteuning van de bewoners kunnen we gebruik maken van hun persoonsvolgende budgetten. In 2018 hadden we in totaal 554 zorggebonden personeelspunten ter beschikking.

Er is 1 fulltime teamverantwoordelijke, ondersteund door een administratieve kracht (0,2 FTE), een deeltijdse logistieke kracht (0,21 FTE) en 11 begeleiders: 9,51 FTE waarvan 0,5 FTE psychologe. In totaal 10,92 FTE, ingevuld door 16 personeelsleden.

11. BrASSerie De Kapelanij

De Kapelanij is een brASSerie waar mensen met een autisme spectrumstoornis (ASS) mee-helpen in de keuken en de bediening. Mensen met ASS ondervinden vaak hinder op sociaal en communicatief vlak. Daarnaast hebben ze nood aan duidelijkheid en structuur. Sterke punten zijn het zien van details, het uitvoeren van gekende taken, precisiewerk, eerlijkheid en stiptheid. Allemaal eigenschappen die een grote meerwaarde zijn voor onze werking in De Kapelanij!

Dagelijks helpen zij bij verschillende taken zoals cake bakken en het zorgvuldig indraaien van het bestek. De groentjes worden gewassen, bijgevuld en zorgvuldig in de kommetjes gerangschikt. De flesjes worden met grote zorg geteld en gesorteerd. Er wordt ook geholpen in de bediening, bij het opnemen van bestellingen en het serveren van drank en gerechten.

Enkele van onze vrijwilligers wonen in Residentie Vijverplein, een woonvorm met een aanbod van dagbesteding voor volwassenen met ASS. De 17 studio's zijn gelegen in de nieuwbouw naast de Kapelanijs. De kaarsen, kaartjes en decoratie die terug te vinden zijn in de brASSerie zijn enkele resultaten van hun activiteiten. Bovendien voorzien zij onze keuken van frisgewassen en netjes geplooid handdoeken.

Daarnaast worden er ook nog andere cliënten via RTH tewerkgesteld in De Kapelanijs. In totaal werden er zo 38,45 punten ingezet.